

De Kortrijkse Toren kiest opnieuw voor artisanale bakstenen

Projectontwikkelaar De Kortrijkse Toren kiest na het project Driespoort ook voor DeMote in Ieper voor bakstenen van de Noord-Franse steenbakkerij Lamour. De grootteorde van de twee bestellingen verschilt enorm, maar beide projecten samen weerspiegelen de strategie van de Fransen: vele, maar kleine bestellingen voor renovaties en steeds vaker grote bestellingen voor nieuwbouwprojecten.

De Kortrijkse Toren herontwikkelt samen met M-One in het centrum van Ieper een vroegere basisschool tot een reeks van 17 lofts, penthouses, woningen en een statige herenwoning.

De Kortrijkse Toren herontwikkelt samen met M-One in het centrum van Ieper, op wandelafstand van de Grote Markt, een vroegere basisschool tot een reeks van 17 lofts, penthouses, woningen en een statige herenwoning. De gebouwen zijn bijna honderd jaar oud en stonden acht jaar leeg toen de renovatie eind vorig jaar startte. De Ieperse architect Toon Breyne behoudt de karakteristieke architectuur met grote ramen, hoge plafonds en dikke buitenmuren en

houdt grotendeels vast aan de indeling van de ruimtes, wat de authenticiteit verzekert. Alles wordt aangevuld met nieuw schrijnwerk, extra isolatie en heel wat nieuwe technieken. Alle woningen zijn voldoende ruim voor een invulling met twee, drie of zelfs vier slaapkamers. Op de open binnenspeelplaats werd een aanbouw gesloopt om plaats te maken

De Ieperse architect Toon Breyne behoudt de karakteristieke architectuur met grote ramen, hoge plafonds en dikke buitenmuren.

Project DeMote omvat ook een statig herenhuis.

Om een toegangsweg te creëren naar de carports op de vroegere speelplaats werd in één traphal de trap ontmanteld en werden twee buitenmuren opengewerkt en verstevigd als doorrit.

voor nieuwe carports. Om een toegangsweg te creëren naar die carports werd in één traphal de trap ontmanteld en werden twee buitenmuren opengewerkt en verstevigd als doorrit. Vandaar kunnen de bewoners via een nieuwe toegangsweg (waar vroeger een garage stond) naar de Kiekenmarkt rijden.

Gevelreiniging

Na de gevelreiniging bleken de voegen van de zuidgerichte gevel in minder goede staat te verkeren dan gehoopt. Van deze gevel gingen alle voegen eruit en werd alles opnieuw gevoegd. De aannemer, Algemene Bouwonderneming Mark & Kris Pollet uit Torhout, lette erop om zoveel mogelijk geel-achtige bakstenen van de gevels op de binnenkoer, die typisch zijn voor de streek, te kunnen hergebruiken. De klassiekere oude bakstenen aan het steegje aan de buitenrand van de school worden waar nodig aan-

Als de klei gemengd en gesneden is, worden de stenen met de hand gestapeld in droogloodsen in open lucht.

De ringoven is continu in gebruik. Elke dag worden op één plek duizenden stenen bijgestapeld en elke dag worden enkele meters verder in de ring net zoveel stenen uitgehaald.

gevuld met stenen die gerecupereerd werden uit gesloopte binnenmuren. Maar dat volstaat niet altijd. “Bij dergelijke renovaties kom je vaak op een punt dat je te weinig materiaal hebt om te hergebruiken. Dan kan je op zoek gaan naar gelijkaardige oude stenen uit andere projecten of je kan nieuwe stenen zoeken die sterk lijken op de oude. Het voordeel van nieuwe bakstenen is dat je meer zekerheden hebt over de kwali-

teit; je weet hoe en door wie ze geproduceerd zijn en hoe oud ze zijn. Als je een lot ‘echte’ oude stenen koopt, is dat giswerk”, duidt projectontwikkelaar Hendrik De Keukeleire.

Handenarbeid

Steenbakkerij Lamour heeft van deze renovatieniche een belangrijke afzetmarkt gemaakt. Dat hun bakstenen als twee druppels water lijken op oude bak-

stenen, komt in de eerste plaats omdat die stenen nog op exact dezelfde manier geproduceerd worden als een aantal decennia geleden: in een ringoven. Daar komt best wat handenarbeid aan te pas. Elke baksteen is door tientallen handen gegaan. Als de klei gemengd en gesneden is, worden de stenen met de hand gestapeld in droogloodsen in open lucht. Als ze voldoende droog zijn, worden ze manueel in de ringoven gestapeld en na het bakken worden ze daar opnieuw manueel uitgehaald en ingedeeld in categorieën (goede, overbakken, gebaksten, gebroken, ...). De ringoven is continu in gebruik. Elke dag worden op één plek 40.000 stenen bijgestapeld en elke dag worden enkele meters verder in de ring net zoveel stenen uitgehaald. Ook het stoken gebeurt nog grotendeels artisanaal: boven de ring waar de stenen gebakken worden, staan een soort doseermachientjes die via een kettingensysteem automatisch een beetje steenkool laten vallen. Die doseermachientjes worden handmatig gevuld. "Door het langere bakproces, meestal twee weken, zijn de stenen harder dan de meeste andere bakstenen die vandaag gemaakt worden. Hierdoor zijn ze minder vatbaar voor bv. vergroening door aflopend regenwater. Dit zijn voor mij de enige authentieke ringovenstenen en geen strengpersstenen die een retrolook krijgen door een beetje kalk of zand door de klei te mengen of door ze eens snel in een betonmolen te draaien", stelt Patrick Lataire van invoerder CRTC.

Door het langere bakproces, meestal twee weken, zijn de stenen harder dan de meeste andere bakstenen.

Droogloods

Moderniseren is bij steenbakkerij Lamour niet aan de orde. "Dat we sinds 1929 vasthouden aan ons productieproces is onze sterkte. Met dit artisanale product zijn we vrij uniek op de markt. De stenen voldoen volledig aan de gangbare normen. Om de vraag naar onze bakstenen te kunnen bijhouden, hebben we geïnvesteerd in de bouw van een droogloods. Vroeger moesten we in de herfst de productie stilleggen omdat de stenen in open lucht niet langer konden

Projectontwikkelaar Hendrik De Keukeleire, architect Rudy Vandeputte, aannemer Wilfried De Graeve en invoerder Patrick Lataire werden door Frederique Vandeneekhoute van Briqueterie Lamour en burgemeester van Waziers Jacques Michon in de bloemetjes gezet met de eerste Lamour Award.

drogen. Dankzij de loods kunnen we ons 'bakseizoen' verlengen en onze jaarproductie van 4,8 miljoen stenen nog opdrijven", zegt Frederique Vandeneekhoute van Briqueterie Lamour.

Gravel

De stenen van Lamour worden in ons land ingevoerd door CRTC uit Deinze. Tal van Vlaamse en andere baksteenproducenten nemen ze ook af als aanvulling op hun eigen assortiment. "De overbakken stenen worden doorgaans in Duitsland verkocht. De gebroken bakstenen dienen als grondstof voor gravel voor de aanleg van tennisterreinen zoals die van Roland Garros of het tijdelijke tennisplein toen de Davis Cup in Rijsel gespeeld werd. Moderne steenbakkerijen hebben waarschijnlijk te weinig uitval om aan die vraag te kunnen voldoen", veronderstelt Vandeneekhoute.

Grote projecten

Behalve voor renovaties en nieuwbouwwoningen worden de stenen uit Waziers steeds vaker gebruikt in grote projecten. "Toen enkele jaren geleden de vraag terugliep doordat de economische crisis ook de Europese bouwmarkt besmette, hebben wij beslist om ook te mikken op grotere projecten: winkelcentra, scholen, hoogbouw, ... En we merken dat onze producten ook daar aanslaan. De bekroning van die nieuwe weg is zonder meer het project Driespoort in Deinze. Niet alleen vanwege de grote bestelling

(300.000 stenen voor 4.000 m² gevel), maar ook omdat we daar kunnen tonen dat je met een artisanaal product toch best een moderne look kan bekomen. Bovendien kleurt de manier van verwerken duidelijk buiten de lijntjes: de stenen werden verlijmd (zonder zichtbare voeg) en gemetseld met de koord aan de 'binnenkant' zodat het gevelvlak niet mooi vlak is, maar ruw en ongelijkmatig. Daarom hebben we projectontwikkelaar Hendrik De Keukeleire, architect Rudy Vandeputte, aannemer Wilfried De Graeve en invoerder Patrick Lataire in de bloemetjes gezet met onze eerste Lamour Award", besluit Frederique Vandeneekhoute.

 infobuild®

Online service

INFO BOUWPROJECTEN

Bent u op zoek naar bouwers?

Wij verzamelen alle bouwaanvragen in België

Ontvang uw selectie elke vrijdag in uw mailbox

Vraag nu het informatiepakket aan en wij maken u een voorstel op "uw maat".

Mail naar info@infobuild.be met de vermelding "Info Bouwprojecten".